

คำแนะนำการนำงานลิขสิทธิ์เพลงออกให้บริการ

๑. การคุ้มครองลิขสิทธิ์และสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์

๑.๑ การคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์ : งาน “เพลง” เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานดนตรีกรรม (เนื้อร้องและทำนองเพลงหรือทำนองเพลงอย่างเดียว) ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความ “คุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์” โดยไม่ต้องจดทะเบียน หรือแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ งานเพลงอาจได้รับความคุ้มครองในงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทอื่นอีก ได้แก่ งานสิ่งบันทึกเสียง (เทป ซีดี หรือสื่อบันทึกเสียงประเภทอื่นๆ) งานโสตทัศนวัสดุ (มิวสิควิดีโอหรือคาราโอเกะ)

๑.๒ สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ : กฎหมายลิขสิทธิ์กำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์มี “สิทธิแต่เพียงผู้เดียว” ในการ ทำซ้ำ (ก๊อปปี ทำสำเนา งานเพลง) ดัดแปลง (แก้ไข ปรับปรุง เนื้อร้องหรือทำนองเพลง) เผยแพร่ต่อสาธารณชน (การเปิดเพลงให้บริการแก่ลูกค้า ให้บริการร้องเพลงคาราโอเกะ แสดงดนตรีสด จัดคอนเสิร์ต) ฯลฯ ดังนั้น การกระทำดังกล่าวข้างต้นแก่งานลิขสิทธิ์เพลงโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

๒. กรณีที่ถือว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เพลง

การกระทำที่ถือว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เพลง คือ การกระทำใดๆที่กระทบต่อสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์เพลงโดยไม่ได้รับอนุญาต อาทิ

๒.๑ การนำแผ่นซีดีเพลง หรือแผ่นวีซีดีคาราโอเกะที่ซื้อมาโดยถูกต้องตามกฎหมาย (แผ่นแท้) มาทำซ้ำหรือทำสำเนาเครื่องคอมพิวเตอร์หรือการดาวน์โหลดเพลงจากอินเทอร์เน็ต กรณีดังกล่าวถือเป็นการทำซ้ำงานลิขสิทธิ์ของผู้อื่น หากไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก็จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการซ้ำ

๒.๒ การเปิดเพลงจากสื่อประเภทต่างๆ อาทิ เปิดจากแผ่นแท้/แผ่นปลอม เปิดจากทีวี/วิทยุ สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อให้บริการแก่ลูกค้า หรือการให้บริการร้องเพลงคาราโอเกะ หรือการแสดงดนตรีสด หรือการจัดคอนเสิร์ต กรณีดังกล่าวถือเป็นการเผยแพร่ต่อสาธารณชน หากไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก็จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการเผยแพร่ต่อสาธารณชน ทั้งนี้ การเปิดเพลงฟังเพื่อความบันเทิงของตนเองหรือครอบครัว หรือญาติสนิท กรณีนี้ไม่ถือว่าการละเมิดลิขสิทธิ์แต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี หากการเปิดเพลงให้บริการหรือการให้บริการร้องเพลงคาราโอเกะนั้นมีการกระทำตาม (๑) และ (๒) ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการ “ทำซ้ำและเผยแพร่ต่อสาธารณชน”

๓. บทกำหนดโทษกรณีการละเมิดลิขสิทธิ์เพลง

การละเมิดลิขสิทธิ์เพลงที่เป็นการกระทำเพื่อการค้ามิโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา โดยลงโทษทางอาญามีจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๔ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ ถึง ๘๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมจากค่าปรับที่ศาลสั่งปรับในคดีอาญาได้อีก (โทษทางแพ่ง)

-๒-

๔. การตรวจสอบงานลิขสิทธิ์เฉพาะที่มีการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์

๔.๑ ตรวจสอบการให้บริการเพลงในร้านว่าเป็นเพลงของบริษัทค่ายเพลงใดหรือบริษัทจัดเก็บใด เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บ ปัจจุบันมีบริษัทจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์จำนวน ๒๙ บริษัท

๔.๒ เมื่อทราบว่าใช้งานเพลงของบริษัทใดแล้ว ควรตรวจสอบว่าบริษัทดังกล่าวจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานลิขสิทธิ์ประเภทใด (งานดนตรีกรรมหรืองานสิ่งบันทึกเสียง) หากบริษัทมีการจัดเก็บเฉพาะงานสิ่งบันทึกเสียง การใช้งานเพลงดังกล่าวจะต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ประเภทงานดนตรีกรรมให้กับบริษัทที่จัดเก็บงานดนตรีกรรมด้วย ดังนั้นเพลง ๑ เพลงอาจต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์มากกว่า ๑ บริษัท ในกรณีที่สิทธิดังกล่าวแยกกันอยู่คนละบริษัท มิฉะนั้นอาจถูกดำเนินคดี

๔.๓ การให้บริการร้องเพลงหรือเปิดเพลงในร้านต้องจำกัดการให้บริการเฉพาะเพลงที่จ่ายค่าลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น ตรวจสอบรายชื่อเพลงที่มีการแจ้งจัดเก็บได้ที่เว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา www.ipthailand.go.th คลิก บริการ คลิก ลิขสิทธิ์ คลิก ข้อมูลการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง

๕. กรณีถูกกล่าวหาว่าละเมิดลิขสิทธิ์เพลง

ผู้ถูกกล่าวหาควรขอตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐาน ดังนี้

๕.๑ หลักฐานการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เนื่องจากคดีละเมิดลิขสิทธิ์เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ เจ้าของลิขสิทธิ์หรือตัวแทนผู้รับมอบอำนาจจะต้องแจ้งความร้องทุกข์เสียก่อน เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจะมีอำนาจในการจับกุมดำเนินคดีได้

๕.๒ หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ เช่น หลักฐานการเป็นผู้สร้างสรรค์ ผู้รับโอนลิขสิทธิ์ หรือเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้จัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ หรือการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์โดยวิธีอื่นใด

๕.๓ หลักฐานการมอบอำนาจให้ตัวแทนมาดำเนินคดี เช่น เอกสารหมตอายุหรือไม่ การมอบอำนาจถูกต้องหรือไม่ การมอบอำนาจนั้นสามารถมอบอำนาจช่วงได้หรือไม่ การมอบอำนาจช่วงต้องต่อเนื่องไม่ขาดสาย รวมทั้งมีอำนาจในการร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ หรือยอมความหรือไม่ เป็นต้น

๕.๔ ในการดำเนินคดีจะต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาด้วยและเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเป็นผู้ทำการจับกุม เนื่องจากการจับกุมเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาจขอคู่มือประจำตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำการจับกุมได้

๕.๕ การตรวจค้นในที่รโหฐาน เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีหมายค้นของศาลมาแสดงก่อนที่จะทำการตรวจค้น

๕.๖ คดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลงสามารถยอมความ (ตกลงค่าเสียหาย) เพื่อยุติคดีด้วยการถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องได้

-๓-

๖. ข้อพึงระวัง

๖.๑ คดีละเมิดลิขสิทธิ์สามารถยอมความได้ หากต้องการยอมความ ควรกระทำต่อหน้าพนักงานสอบสวน และลงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน โดยระบุว่า ยอมความในลิขสิทธิ์เพลงอะไร จำนวนเงินเท่าใด ไม่ควรจ่ายเงินในที่เกิดเหตุหรือหลังโรงพักหรือข้างโรงพัก

๖.๒ หากมีการแจ้งข้อกล่าวหาควรติดต่อหรือประสานนายความเพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับคดี (ถ้ามี)

๖.๓ ของกลางในคดี ได้แก่ ทรัพย์สินที่ได้ทำหรือมีไว้เป็นความผิดหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด เท่านั้น ที่สามารถจะยึดหรืออายัดได้ เช่น ตู้คาราโอเกะ เครื่องเสียง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๖.๔ สิทธิของผู้ประกอบการเมื่อถูกจับกุมดำเนินคดีมีดังนี้

- มีสิทธิรับทราบข้อกล่าวหาในการกระทำความผิด (ป.วิอาญา ม.๘๓ ๖๒)
- มีสิทธิจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.วิอาญา ม. ๘๓ ๖๒)
- สิทธิในการพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว (ป.วิอาญา ม.๗/๑ และ ม.๘๓ ๖๒)
- มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก (ป.วิอาญา ม.๗/๑)
- สิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน (ป.วิอาญา ม.๗/๑)

- สิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร (ป.วิอาญา ม.๗/๑)

- สิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.วิอาญา ม.๗/๑)

๖.๕ การประกันตัวหรือขอปล่อยตัวชั่วคราวในระหว่างสอบสวน ผู้ประกอบการอาจใช้หลักประกัน เช่น โฉนดที่ดิน เงินสด พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน สลากธกส. หรือบุคคลที่เป็นข้าราชการที่สามารถใช้หนังสือรับรองตำแหน่งและเงินเดือนมาใช้เป็นหลักประกันได้ ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนอาจให้ปล่อยตัวชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกัน หรือกำหนดจำนวนหลักทรัพย์ที่ใช้ประกันจำนวนเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของพนักงานสอบสวน หรือผู้มีอำนาจในการให้ประกันตัวชั่วคราว โดยการประกันตัวชั่วคราวสามารถดำเนินการได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๖.๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ตร ที่ ๐๐๐๗.๒๓/๒๗๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง กำชับแนวทางปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลงคาราโอเกะ โดยให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบเอกสารหลักฐานในชั้นการรับคำร้องทุกข์จากผู้ร้องทุกข์อย่างละเอียดว่า เป็นเจ้าของสิทธิในงานใด ได้มาอย่างไร หรือโดยวิธีใด

๖.๗ ในกรณีที่มีการเปิดเพลงคาราโอเกะที่มีการแจ้งจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงซ้ำซ้อน หรือเพลงคาราโอเกะอื่นๆ ในการดำเนินคดีเจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจสอบสิทธิของผู้กล่าวหาให้ชัดเจนก่อน โดยสามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา

-๔-

๗. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๗.๑ ควรจำกัดการใช้งานเพลงเฉพาะที่ได้จ่ายค่าลิขสิทธิ์เท่านั้น ห้ามให้บริการนอกเหนือจากเพลงที่ได้จ่ายค่าลิขสิทธิ์ เพราะอาจถูกตัวแทนที่ไม่สุจริตหลงให้มีการเปิดเพลงหรือร้องเพลงที่ตนมีสิทธิแล้วเข้าดำเนินการจับกุมได้

๗.๒ งานเพลงที่มีการจัดเก็บแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทหลักๆ คือ

- เพลงสากล
- เพลงไทยสากล (เพลงสตริง)
- เพลงลูกทุ่ง เพลงเพื่อชีวิต และเพลงลูกกรุงเก่าๆ

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาจพิจารณาเลือกให้บริการเพลงตามลักษณะการใช้บริการของลูกค้าเพื่อลดต้นทุนการจ่ายค่าลิขสิทธิ์เพลง